

TENDENCIE POUŽÍVANIA ANGLICIZMOV V SÚČASNOM PUBLICISTICKOM ŠTÝLE

TENDENCES IN THE USE OF BORROWED ENGLISH WORDS IN CURRENT PUBLICISTIC TEXTS

KATARÍNA WELNITZOVÁ

Abstrakt

Predkladaný príspevok skúma používanie anglicizmov v kontexte súčasného publicistického štýlu slovenského jazyka. Jeho cieľom je zistiť tendencie používania jednotlivých podôb anglicizmov špecifickou skupinou používateľov jazyka – študentmi translatológie. Daná skupina má v rámci skúmanej problematiky dostatočné teoretické znalosti a praktické skúsenosti, pretože študenti na prekladateľských seminároch riešia prekladateľské zadania v intenciách extratextových a intratextových faktorov (o. i. výber adekvátnych lexikálnych jednotiek, resp. ich podôb). Výskum ukazuje, že tendencia používania anglicizmov v publicistickom štýle čiastočne závisí od jazykovej aprobácie probandov. Zaujímavým zistením je, že väčšina študentov uprednostňuje zdomácnenú podobu a slovenské ekvivalenty, čím sa zachováva zrozumiteľnosť textu. Používanie pôvodných písomných podôb anglicizmov v publicistickom štýle nepreferujú ani študenti, ktorí majú v jazykovej aprobácii anglický jazyk.

Kľúčové slová: anglicizmy, tendencie, slovenský jazyk, publicistický štýl.

Abstract

The paper aims to examine the use of borrowed English words and their forms in Slovak journalistic texts by students of translation studies who represent a specific group of language users. They have sufficient theoretical knowledge and practical experience in the given issue as they choose adequate translation solutions in intentions of extratext and intratext factors (adequate lexical units, or their forms) during their translation seminars. The research shows that the tendency to use borrowed English words (and their adopted forms) in Slovak journalistic texts depend on the study focus of the students. It shows that the most students prefer to borrow words which support the comprehensibility of the text. The use of original written forms of English words in journalistic texts was not preferred by any group of students.

Keywords: borrowed English words, tendencies, Slovak language, publicistic style.

Úvod

Vo svete azda neexistuje jazyk, ktorý by si svoj inventár neobohacoval o lexikálne prvky, pochádzajúce z iných jazykov. Tie sa udomáňujú o. i. aj vďaka schopnosti jazyka prispôbiť sa globalizačným tendenciám. Podľa Mooijovej a Hofstedeho (2010) je v súčasnosti výskum zameraný na kultúru čoraz rozšírenejší a chápanie kultúr sa považuje za oveľa dôležitejšie než kedykoľvek predtým. Müglová, Wrede, Gromová (2020, s. 13 – 15) v tejto súvislosti poukazujú na to, že globalizačné a unifikačné trendy sa najvýraznejšie prejavujú práve v jazyku. Snáď najvýraznejšie sa to prejavilo v masmediálnej sfére. Cudzie slová sa preberajú na základe istých potrieb a pravidiel, ktoré by nemali postavenie jazyka oslabovať, ale prispievať k jeho dynamizácii. Kralčák (2009, s. 18) v týchto intenciách hovorí o vytváraní napätia medzi prvkami konštantnými, stálymi a prvkami ustupujúcimi, či prenikajúcimi, progresívnymi. Král (2009, s. 32) tvrdí, že jazyk ako systém prvkov reaguje na vonkajšie i vnútorné faktory. Je spätý s kultúrou spoločenstva, preto ho vnímame ako jav dynamický a prispôsobivý. Dolník (2010, s. 50 – 51) sa domnieva, že nakoľko sa lexikálna rovina najrýchlejšie prispôsobuje zmenám v jazyku, dochádza

k javu, v ktorom vedľa seba existujú variantné prvky. Variantnosť chápe ako produkt pohybu v jazykovom systéme, ktorý vedie k tomu, že s pôvodnými prvkami koexistujú novšie elementy. Podobnú paralelu môžeme vidieť aj napr. v rečovom diskurze pri používaní zdvorilostných prvkov, formulujúcich žiadosti (Munková a kol., 2013; Munková a kol. 2012).

Preberanie slov z anglického jazyka

Slovenský jazyk nie je v oblasti preberania slov výnimkou. Podľa Kumorovej (2015, s. 84) sa najviac anglicizmov používa v oblasti informačno-komunikačných technológií, v ekonomike a masovokomunikačných médiách. Médiá, v úsilí zaujať svojho recipienta a upevniť si svoje dominantné postavenie na trhu, siahajú po výpožičkách z cudzích jazykov, ktoré sa postupne začleňujú do jednotlivých jazykových rovín.

Preberanie a používanie anglicizmov ovplyvňujú rozličné faktory. K tzv. mimojazykovým príčinám patrí podľa Katreniakovej (2002, s. 25) kultúrny vplyv jedného jazyka na druhý, kontakty medzi krajinami, záujem o štúdium jazyka, autoritatívnosť a postavenie jazyka, z ktorého sa prvky preberajú a úroveň jazykovej kultúry. K vnútrojazykovým príčinám patrí napr. neexistencia názvu pre nový pojem, potreba vyjadrovať sa presne a jednoznačne, potreba diferenciacie doterajšieho významu slova, alebo nemožnosť tvoriť odvodené slová od domáceho názvu spoločným prvkom.

Jesenská (2008, s. 247) k mimojazykovým príčinám zaraďuje aj úsilie komunikanta pôsobiť aktuálne resp. fundovane; k vnútrojazykovým príčinám preferenciu používania jednoslovných pomenovaní pred viacslovnými (ekonomizácia jazyka), internacionalizáciu a demokratizáciu jazyka a schopnosť prevzatých prvkov zaradiť sa do štruktúry domáceho jazyka.

Daný príspevok nadväzuje aj na predošlý výskum autorky, ktorý sa opiera o typologické rozdiely medzi slovenským a anglickým jazykom v kontexte publicistického štýlu (Welnitzová, Munková, Wrede, 2020).

Hypotézy výskumu

Na základe štúdia problematiky prenikania anglicizmov do slovenského jazyka sme si na zisťovanie tendencií ich používania v publicistických textoch stanovili dané predpoklady.

Hypotéza 1

Predpokladáme, že študenti, ktorí študujú anglický jazyk v aprobácii s iným cudzím jazykom, uprednostnia pôvodnú písomnú podobu anglicizmov pred zdomácnenou podobou, slovenským ekvivalentom alebo vlastným návrhom.

Hypotéza 2

Predpokladáme, že študenti, ktorí študujú anglický jazyk v aprobácii s iným cudzím jazykom uprednostnia v 2. časti dotazníka pôvodnú písomnú podobu anglicizmov.

Metodológia výskumu

V našom výskume sme sa zamerali na používanie anglicizmov v súčasných slovenských publicistických textoch. Problematiku sme skúmali v kontexte vybraných aspektov, ovplyvňujúcich výber jednotlivých podôb s ohľadom na slovenského čitateľa, ktorého predstavovali študenti translatológie. Študentov sme rozdelili do skupín. Do prvej skupiny sme zaradili študentov, ktorí primárne študujú anglický jazyk v aprobácii s iným cudzím jazykom (TAN, TAR a TAF), druhú skupinu tvorili študenti študujúci slovenský jazyk s iným cudzím jazykom (TAS, TRS a TNS).

Na základe prístupov slovenských lingvistov k danej téme (Kumorová, Jesenská) sme pre potreby nášho výskumu anglicizmy rozdelili do nasledovných skupín:

- Pôvodná písomná podoba anglicizmov. Do tejto skupiny zaraďujeme prvky, ktoré si ponechávajú svoju pôvodnú ortografickú alebo ortoepickú podobu.

- Zdomácnená podoba anglicizmov. Ide o prevzaté prvky, ktoré sa v slovenčine asimilovali, t. j. ich písomná podoba sa prispôsobila slovenčine, slová sa adaptovali a kodifikovali.
- Slovenské ekvivalenty. V jazyku sa používajú ako adekvátne náhrady prevzatých slov.

Anglicizmus chápeme ako jazykový prvok (slovo, výraz, syntaktickú konštrukciu) prevzatú z angličtiny do iného jazyka (Buzássyová, Jarošová, 2006, s. 129) a ako jazykový prvok prevzatý z angličtiny do iného jazyka alebo podľa angličtiny v ňom utvorený (Balážová, Bosák, 2005, s. 66).

Dáta sme získali prostredníctvom dotazníka. Pre dané potreby sme použili materiál zo slovenských denníkov (Hospodárske noviny, Pravda a Sme). Vy excerpovali sme približne 500 lexikálnych jednotiek a usporiadali ich podľa frekvencie výskytu.

Následne sme vyseletovali 45 slov, ktoré sme rozdelili do dvoch skupín. Prvú skupinu tvorili tzv. zdomácnené slová (napr. brífing, míting, líder a i.). Do druhej skupiny sme zaradili anglicizmy, ktoré nemajú v jazyku zaužívanú zdomácnenú podobu (napr. cloudový, catering/ketering a i.). Pri ich popise sme použili prekladové a výkladové slovníky. Vy excerpované anglicizmy sme v dotazníku použili v pôvodných vetách.

Úlohou respondentov bolo vybrať adekvátnu podobu anglicizmu pre konkrétny príklad, zohľadňujúc faktor príjemcu textu a zrozumiteľnosti textu. V prvej časti dotazníka (4 možnosti) mali respondenti vybrať jednu z nasledujúcich podôb anglicizmov: pôvodná písomná podoba (coach, display a i.), zdomácnená podoba (kouč, displej a i.), slovenský ekvivalent (tréner, obrazovka a i.).

Príklad 1:

Politická strana zverejnila zmluvy a financovanie svojich ...

meetingov

mítingov

zasadnutí

.....

V druhej časti (3 možnosti) respondenti vyberali z nasledujúcich podôb anglicizmov: pôvodná písomná podoba (boom, event a i.), slovenský ekvivalent (preklad opisom z dôvodu neexistujúcej alebo neadekvátnej zaužívanej zdomácnenej podoby, napr. rozmach, udalosť).

Príklad 2:

Košice prežívajú stavebný ...

boom

rozmach

.....

Okrem toho mali respondenti možnosť ku každému anglicizmu doplniť svoj vlastný návrh.

Respondenti

Výskumnú vzorku tvorilo 39 študentov 2. ročníka magisterského štúdia odboru prekladateľstvo a tlmočníctvo na UKF v Nitre; z toho 13 respondentov študovalo jazykovú kombináciu TAS (anglický jazyk a slovenský jazyk), 8 študentov TAN (anglický jazyk a nemecký jazyk), 9 študentov TAR (anglický jazyk a ruský jazyk), 5 študentov TAF (anglický jazyk a francúzsky jazyk), 1 študent TRS (ruský jazyk a slovenský jazyk) a 3 študenti TNS (nemecký jazyk a slovenský jazyk).

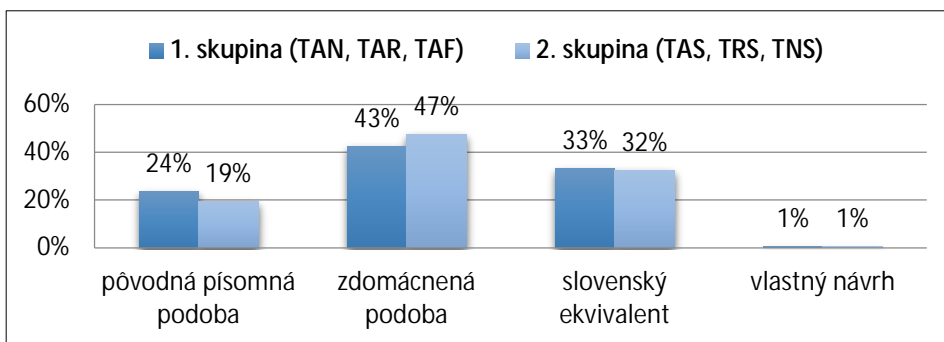
Výsledky

Výsledky frekvenčnej analýzy sme zosumarizovali do nasledujúcej tabuľky (tab. 1), v ktorej uvádzame relatívne početnosti výberu jednotlivých podôb anglicizmov z 1. časti dotazníka podľa jazykových aprobácií študentov. Prvú skupinu predstavujú študenti, ktorí študujú anglický jazyk v kombinácii s iným cudzím jazykom, t. j. štúdiu slovenského jazyka sa venujú len v predmete Spoločný základ, ktorý je určený pre potreby translatológov (pravidlá slovenského pravopisu). Do druhej skupiny patria študenti, ktorí študujú slovenský jazyk (vrátane literatúry a kultúry) v kombinácii s cudzím jazykom.

Študenti	pôvodná písomná podoba	zdomácnená podoba	slovenský ekvivalent	vlastný návrh
1. sk. (TAN, TAR, TAF)	24 %	43 %	33 %	1 %
2. sk. (TAS, TRS, TNS)	19 %	47 %	32 %	1 %

Tabuľka 1 Výber podôb anglicizmov študentmi v 1. časti dotazníka

Výsledky indikujú (Tabuľka 1), že študenti oboch skupín najčastejšie vyberali zdomácnenú podobu anglicizmov (43 % pri prvej skupine a 47% pri druhej skupine). Druhou početnou podobou bol slovenský ekvivalent (33% výberov v prvej skupine a 32% výberov v druhej skupine). Tendencie vybrať pôvodnú podobu sme zaznamenali v 24% výberu pri prvej skupine a 19% v druhej skupine študentov. Vlastný výber predstavoval 1% v oboch skupinách (obrázok 1).

Obrázok 1 Výber podôb anglicizmov študentmi v 1. časti dotazníka

V predpoklade 1 sme očakávali, že študenti, ktorí študujú anglický jazyk v aprobácii s iným cudzím jazykom a nezameriavajú sa na slovenský jazyk tak, ako študenti druhej skupiny, budú inklinovať k výberu pôvodnej písomnej podoby anglicizmov, t. j. že štúdium anglického jazyka ovplyvní výber podôb anglicizmov v prospech pôvodnej písomnej podoby. Analýza získaných údajov z prvej časti dotazníka ukazuje, že obe skupiny študentov najčastejšie vyberali zdomácnenú podobu anglicizmov, nezávisle od študijných aprobácií. Podľa nášho zistenia môžeme tvrdiť, že štúdium anglického jazyka (a znalosť slovnej zásoby daného jazyka) neovplyvnil výber podôb anglicizmov u študentov natoľko, aby respondenti preferovali ich pôvodnú písomnú podobu.

Výsledky zdôvodňujeme tým, že študenti majú dostatočné znalosti o správnom používaní kodifikovaných foriem anglicizmov a počas štúdia (napr. na prekladových seminároch) sú vedení k tomu, aby ich používali. Najvýraznejší vplyv na rozhodovanie študentov pripisujeme tomu, že zdomácnené podoby anglicizmov sa používajú aj v publicistických textoch. Dané podoby pôsobia

na študentov prirodzenejšie a zaužívanéjšie ako ich pôvodné písomné podoby, a preto študenti v dotazníku najčastejšie vyberali túto možnosť.

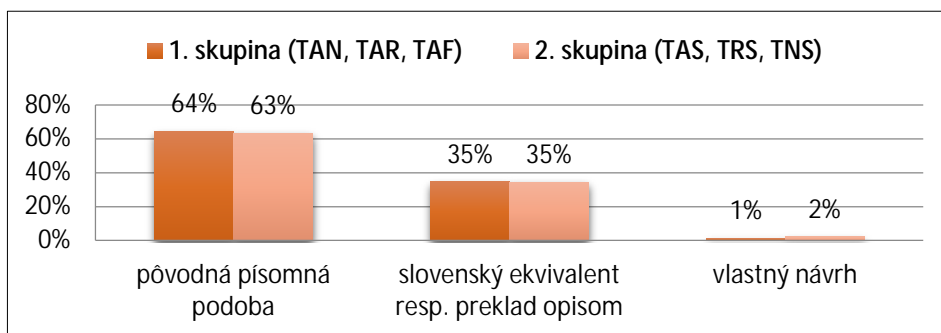
Predpoklad 1, že študenti, ktorí majú anglický jazyk v aprobácii s iným cudzím jazykom, uprednostnia pôvodnú písomnú podobu anglicizmov pred zdomácnenou podobou, slovenským ekvivalentom a vlastným návrhom, sa na základe uvedených početností výberu podôb anglicizmov študentmi prvej skupiny nepotvrdil.

V druhej časti dotazníka sme skúmali tendencie študentov pri výbere anglicizmov, ktoré ešte nemajú zaužívanú, resp. kodifikovanú zdomácnenú podobu. Pri výbere podôb anglicizmov v 2. časti dotazníka v oboch skupinách študentov prevažovala pôvodná písomná podoba nad slovenským ekvivalentom, resp. vlastným návrhom (tabuľka 2).

Študenti	pôvodná písomná podoba	slovenský ekvivalent/ preklad opisom	vlastný návrh
1. sk. (TAN, TAR, TAF)	64 %	35 %	1 %
2. sk. (TAS, TRS, TNS)	63 %	35 %	2 %

Tabuľka 2 Výber podôb anglicizmov študentmi v 2. časti dotazníka

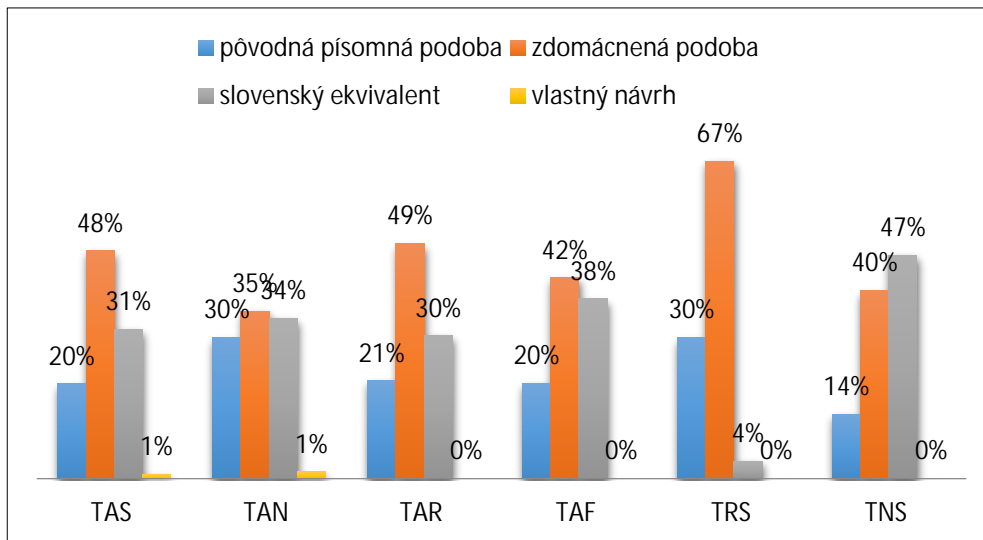
Študenti v prvej skupine najčastejšie vyberali pôvodnú písomnú podobu anglicizmov (64% zo všetkých výberov) a so značným rozdielom slovenský ekvivalent (35% všetkých výberov). Študenti druhej skupiny mali takisto tendenciu vyberať pôvodnú písomnú podobu (63% všetkých výberov) a slovenský ekvivalent (35% všetkých výberov). Vlastný návrh (1% výberov v prvej skupine a 2% výberov v druhej skupine) považujeme za zanedbateľný (obrázok 2).

Obrázok 2 Výber podôb anglicizmov študentmi v 2. časti dotazníka

V daných situáciách sa študenti – bez ohľadu na štúdium anglického jazyka – priklonili k pôvodnej písomnej podobe pred slovenským ekvivalentom (nie kalk, ale preklad opisom). Nazdávame sa, že k danému výsledku prispelo nielen štúdium anglického jazyka (v prípade študentov prvej skupiny), ale hlavne ekonomizácia vyjadrovania. Slovenský ekvivalent anglicizmov (preklad opisom) by mohol prispieť k porozumeniu textu čitateľom, ale v niektorých prípadoch ho študenti pravdepodobne považovali za príliš zdĺhavý, napr. *think-tank* (skupina odborníkov zameraná na súčasné problémy politiky, ekonomiky, zahraničných vzťahov a pod.), *outsider* (človek bez nádeje na úspech). Navyše, študenti mohli vychádzať z vlastnej skúsenosti s publicistickými textami, v ktorých sa dané výrazy objavujú. Ďalšou možnosťou je, že respondenti vnímali dané alternatívy ako inovatívne a trendové, ako súčasť jazyka mládeže.

Na základe relatívnych početností výberu podôb anglicizmov v druhej časti dotazníka sa nám Predpoklad 2 potvrdil. Výsledky 2. časti dotazníka sme ďalej sme skúmali v kontexte študijných aprobácií respondentov (obrázok 3).

Obrázok 3 Výber podôb anglicizmov v 1. časti dotazníka študentmi jednotlivých študijných aprobácií

Medzi študentami jazykových aprobácií TAS a TAR existuje istá podobnosť: obe skupiny majú tendenciu vybrať zdomácnенú podobu anglicizmov približne v rovnakej miere (TAS 48% zdomácnенá podoba, 31% slovenský ekvivalent, 20% pôvodná písomná podoba; TAR 49% zdomácnенá podoba, 30% slovenský ekvivalent, 21% pôvodná písomná podoba). Podobnosť sme zistili v aprobáciách so slovenským a ruským jazykom, oboma patriacimi do skupiny slovanských jazykov. Práve títo študenti majú tendenciu používať zdomácnенú podobu anglicizmov pred slovenským ekvivalentom a pôvodnou písomnou podobou. Daný fakt možno zdôvodniť tým, že pre daných študentov je slovanský jazyk príbuznejší ako anglický jazyk a že budú uprednostňovať jeho zdomácnенú podobu.

Čiastočnú podobnosť nachádzame medzi skupinami TAN a TAF (TAN 35% zdomácnенá podoba, 34% slovenský ekvivalent, 30% pôvodná písomná podoba; TAF 42% zdomácnенá podoba, 38% slovenský ekvivalent, 20% pôvodná písomná podoba). Výber podôb anglicizmov študentmi aprobácií TAN a TAR je porovnateľný a preferencia výberu je približne rovnaká. Napriek tomu, že daní študenti ovládajú anglický jazyk, pri výbere anglicizmov nemali tendencie inklinovať k ich pôvodnej písomnej podobe. Naopak, uprednostnili zdomácnенú formu a slovenský ekvivalent. Na ich výber pravdepodobne vplývala spomínaná znalosť problematiky a translátologický tréning. Študenti aprobácií TAF a TAN, podobne ako aj ostatní respondenti, uprednostnili zdomácnенú podobu anglicizmov, s ktorou sa bežne stretávajú v publicistických textoch a ktorú slovenský recipient vníma pravdepodobne prirodzenejšie.

Zaujímavé výsledky sme zaznamenali u študentov aprobácií TRS a TNS, ktorí anglický jazyk neštudujú. Študenti TRS jednoznačne volili zdomácnенú podobu anglicizmov (až 67%), len 4% tvoril slovenský ekvivalent a 30% pôvodná písomná podoba. Študenti TNS mali tendencie vybrať zdomácnенú podobu (40%), ešte vyššie percento inklinovalo k slovenskému ekvivalentu (47%) a len 14% k pôvodnej písomnej podobe. Pri skupine TRS sa možno domnievať, že študentom imponovali anglicizmy v ich pôvodnej, resp. zdomácnenej forme a využívanie slovenských ekvivalentov v publicistických textoch s ohľadom na slovenského používateľa

podceňovali. V skupine respondentov s aprobáciou TNS (ako jedinej z porovnávaných aprobácií) bola možnosť využitia slovenského ekvivalentu najsignifikantnejšia.

Záver

Predkladaný príspevok reflektuje problematiku používania anglicizmov v slovenskom jazyku. Nakoľko je téma stále aktuálna a názory lingvistov rôznorodé (aspekt potreby, funkčnosti, zbytočnosti), naším cieľom bolo zistiť, ako anglicizmy vnímajú používatelia jazyka. Skúmali sme, ktorú z podôb – pôvodná písomná podoba, zdomácnená podoba a slovenský ekvivalent – by v reálnych kontextoch publicistických textov použili študenti translológie. Ide o respondentov, ktorí majú o danej problematike dostatočnú vedomosť a s prekladom publicistických textov aj reálnu skúsenosť. Ich úlohou bolo zväziť, ktorá forma by bola pre slovenského percipienta najadekvátnejšia. Zistili sme, že študenti, ktorí študujú anglický jazyk v aprobácii s iným cudzím jazykom, neuprednostňujú pôvodnú písomnú podobu anglicizmov (napr. briefing) pred zdomácnenou podobou (brífing), slovenským ekvivalentom (porada) tak, ako by sa mohlo predpokladať. Študenti poznajú kodifikované formy anglicizmov a pravdepodobne majú na zreteli percipienta daných textov – slovenského čitateľa, ktorému by pôvodné písomné podoby anglicizmov mohli spôsobovať ťažkosti s porozumením textu.

Ďalej sme zistili, že študenti rozličných aprobácií mali k používaniu anglicizmov rozličné prístupy. Kým študenti aprobácií TAS a TAR (anglický jazyk a slovenský jazyk; anglický jazyk a ruský jazyk) výrazne uprednostňovali zdomácnenú podobu pred slovenským ekvivalentom a pôvodnou písomnou podobou, rozdiel medzi zdomácnenou podobou a slovenským ekvivalentom u študentov TAN a TAF (anglický jazyk a nemecký; anglický a francúzsky jazyk) nebol výrazný. Zaujímavosťou bolo vnímanie anglicizmov študentmi probácií TRS a TNS (ruský jazyk a slovenský jazyk; nemecký jazyk a slovenský jazyk), ktorí anglický jazyk v aprobácii neštudujú. Študenti TRS jednoznačne volili zdomácnenú podobu anglicizmov (okrajovo vybrali slovenský ekvivalent) a pôvodnú písomnú podobu.

Študenti TNS v najväčšej miere vybrali slovenský ekvivalent a na druhom mieste zdomácnenú podobu. Nijaká skupina študentov nemala tendenciu používať pôvodnú písomnú formu, čo svedčí o ich znalosti kodifikácie a v neposlednom rade o zachovaní zrozumiteľnosti publicistického textu.

Hoci anglicizmy prenikajú do slovenského jazyka z rozličných dôvodov (napr. ekonomizácia prejavu, absencia výstižného pomenovania, koexistencia jazykov, vplyv masovokomunikačných prostriedkov), zdá sa, že používanie anglicizmov závisí aj od samotných používateľov jazyka. Rozhodnutie jednotlivca používať anglické výpožičky je ovplyvnené rôznymi faktormi. Zistili sme, že výber nie je primárne ovplyvnený vzdelaním a zameraným na anglický jazyk. Používanie anglicizmov pravdepodobne súvisí aj s prispôbením sa komunikácie rýchlo meniacej sa dobe (napr. používanie kratších podôb), ktoré môže reflektovať aj súčasný trend v spoločnosti.

Zoznam citovanej literatúry

BALÁŽOVÁ, L., BOSÁK, J. 2005. *Slovník cudzích slov (akademický)*. Druhé, doplnené a upravené vydanie. Bratislava: SPN, s. 66.

BUZÁSSYOVÁ, K., JAROŠOVÁ, A. 2006. *Slovník súčasného slovenského jazyka. A – G*. Bratislava: VEDA, 2006, s. 129.

DOLNÍK, J. 2010. *Teória spisovného jazyka (so zreteľom na spisovnú slovenčinu)*. 1. vyd. Bratislava: VEDA, 2010, s. 50 – 51.

JESENSKÁ, P. 2008. Inovácia a demokratizácia v jazyku s ohľadom na anglicizmy. In: *VARIA XV. Zborník materiálov z XV kolokvia mladých jazykovedcov*. (Banská Bystrica - Tajov 7. – 9.12.

2005). Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV – Katedra slovenského jazyka a literatúry FHV UMB v Banskej Bystrici, s. 247.

KATRENIÁKOVÁ, Z. 2002. *Anglicizmy v slovenčine z hľadiska didaktiky komunikácie*. Banská Bystrica: Metodické centrum, s. 25.

KRALČÁK, Ľ. 2009. *Dynamika súčasnej slovenčiny: sociolingvistické aspekty dynamiky jazyka*. 1. vyd. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, s. 18.

KRÁL, A. 2009. Jazyková kultúra včera, dnes, zajtra. In: *Jazyková kultúra na začiatku tretieho tisícročia : Zborník materiálov z vedeckej konferencie konanej 9. – 10. septembra 2004 v Bratislave*. Prvé vydanie. Bratislava: VEDA, 2009, s. 32.

KUMOROVÁ, Z. 2015. *Základy teórie spisovného jazyka a jazykovej kultúry*. 1. vyd. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, s. 84.

MOOIJ, M., HOFSTEDÉ, G. 2010. The Hofstede Model Applications to Global Branding and Advertising Strategy and Research. In: *International Journal of Advertising*, 29, 2010, s. 85 – 110. Available an: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.2501/S026504870920104X>

MUNKOVÁ, D., MUNK, M., ĎURAČKOVÁ, B., FRÁTEROVÁ, Z. 2012. Analysis of Social and Expressive Factors of Requests by Methods of Text Mining (ed. Wirote Aroonmanakun, Timothy Baldwin). In: *PACLIC 26: 26th Pacific Asia Conference on Language Information and Computation, PACLIC 26, Bali, November 7 – 10, 2012*, s. 515 – 524. Available an: <http://toc.proceedings.com/18192webtoc.pdf>

MUNKOVÁ, D., MUNK, M., FRÁTEROVÁ, Z. 2013. Identifying Social and Expressive Factors in request Texts Using Transaction/Sequence Model. In: *Recent Advances in Natural Language Processing: Proceedings from International Scientific Conference, Hissar, 9 – 11 September, 2013. - Shoumen: INCOMA, 2013*, s. 496 – 503. Available an: <https://www.aclweb.org/anthology/R13-1065.pdf>

MÜGLOVÁ, D., WREDE, O., GROMOVÁ, E. 2020. *Herausforderungen der Globalisierung. Translationswesen in der Slowakei vor dem Hintergrund internationaler Kulturprozesse*. Hamburg : Verlag Dr. Kovač, 2020, s. 13 – 15.

WELNITZOVÁ, K., MUNKOVÁ, D., WREDE, O. 2020. Chybovosť v predikatívnosti a kvalita strojového prekladu. In: *Jazyk a kultúra., roč. 11, č. 41 – 42 (2020)*, s. 160 – 172.

Táto štúdia bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-18-0473 Klasifikačný model chybovosti strojového prekladu: Krok k objektívnejšiemu hodnoteniu kvality prekladu a projektom VEGA č. 1/0809/18 Model hodnotenia kvality strojového prekladu a typológia chýb.

Kontakt:

Mgr. Katarína Welnitzová, PhD.
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Filozofická fakulta
Katedra translatológie
Štefánikova 67, 949 01 Nitra
Slovenská republika
Email: kwelnitzova@ukf.sk